

Norway grants

DATOS BĀZĒTA MOBILITĀTES PLĀNOŠANAS RĪKA IZSTRĀDE
SIA "Jāņa sēta" un SIA "Vividly Urban Solutions"
Līgums Nr. NP-2022/69

Datos bāzēta pilsētplānošana un lēmumpieņemšana vairs nav vārdu savienojumi, kurus izmanto tikai Ziemeļeiropas vai Rietumeiropas pilsētu pārstāvji, jo tos ar vien vairāk sākam dzirdēt arī Latvijā kā no viedpilsētu celmlaužiem privātajā sektorā, tā jau no vietējo pilsētu un pašvaldību plānošanas speciālistiem un politiķiem.

Datu nepieciešamība scenāriju izstrādē un lēmumu pieņemšanā kļūst par izteiktu vajadzību mobilitātes sektorā, kurš ir viens no prioritārajiem Zaļā kursa ieviešanā - transporta sektora zaļināšanai ir ietekme gan enerģētikas neatkarības veicināšanā, gan gaisa kvalitātes uzlabošanā un ietekmes uz klimata pārmaiņām mazināšanā. Lai varētu sasniegt gan Eiropas, gan nacionāla mēroga klimata mērķus, Eiropas Savienība caur struktūrfondos pieejamo finansējumu sniegs iespēju pašvaldībām zaļināt savu mobilitātes sektoru, pretī prasot CO2 samazinājuma rezultātu.

Tieši tāpēc projekta "Datos bāzēta mobilitātes plānošanas rīka izstrāde" Vividly Urban un Jāņa sēta komanda ir fokusējusies uz mobilitātes sektoru un tajā esošo robu starp pašvaldībām un publiskajam sektoram esošajiem un nepieciešamajiem mobilitātes datiem un zināšanām. Kā viens no projekta fokusi ir sensoru datu integrēšana un konsolidēšana ar jau pieejamiem publiskajiem telpiskajiem datiem.

Kāda ir tā īstā situācija ar sensoriem, to ērtu pielietošanu un izmantošanu pilsētas attīstībā? Sensoru izmantošanas mērķi un iespējamais pielietojums pilsētvidē ir ļoti plašs, sākot ar apmeklētāju skaita un satiksmes monitoringu, lai identificētu cilvēku pārvietošanās paradumus, vai gaisa kvalitātes izvērtējumu, līdz pat "smart cities" koncepta gudrajām zīmēm un apgaismojumiem. Tikpat plašs un sākotnēji pat šķietami neskaidrs ir arī pašu sensoru klāsts - dažādas tehnoloģijas, piemēram, radari, indukcijas cilpas, videonovērošana, atšķirīgi datu veidi un to ievākšanas metodikas, specifiskas adaptācijas, cik avancētu informāciju spēj ievākt, vai spēj atšķirt gājēju no velobraucēja, vai spēj klasificēt transportlīdzekļus, vai iespējams noteikt virzienu, cik dārgi un kādi ārējie faktori ietekmē sensora darbību.

Pilsētās, kur sensoru izmantošana nav jaunums, atliek vien integrēt datus no dažādiem sensoru veidiem un radīt risinājumu. Bet ar ko sākt pašvaldībām, kurām vēl priekšā sensoru uzstādīšana? Vai integrēt datus ir tik vienkārši? Lielākie izaicinājumi sensoru izvēlē ir saprast, kurš sensors spēs sasniegt vēlamo mērķi ar pieejamo budžetu, IT resursu kapacitāti un sensora ievāktajiem datiem. Lielāka kļūda ir uzstādīt avancētas tehnoloģijas, bet neizdarīt svarīgāko soli - nodrošināt stabilu datu infrastruktūru vai risinājumu, kurā iespējams analizēt datus arī ilgtermiņā, redzēt tendences, un proaktīvi pielietot šo informāciju pilsētplānošanā.